

Florentinski apel

Milijoni prebivalcev evropske unije (ti, ki so bili povabljeni na volitve 7.junija) vsako leto svobodno odkrivajo dežele, muzeje, sledi preteklih in sodobnih umetniških del svojih evropskih sosedov.

Kako najbolje izkoristiti to mobilnost, številna odkritja, da ustvarimo kulturni kapital in zagotovimo sredstva za evropsko (vzgojo)izobrazbo?

S poučevanjem umetnostne zgodovine v šolah, s preoblikovanjem vsega kar je povezano z delovanjem in s širjenjem kultur (akulturacijo), dosežemo zavedanje o skupni dediščini, ki se je tisoče let razvijala in rasla v procesu medsebojnih izmenjav od Segovije do Krakova, od Aten do Edinburga in Köbenhavna, od Firenc do Münchna in Budimpešte.

K poučevanju umetnostne zgodovine, ki se danes izvaja le v nekaterih deželah, je nujno dodati evropsko dimenzijo, ki bi povezala prihodnje državljane Evrope z njihovo lastno zgodovino in dvignila nivo ustvarjanja evropske kulture.

Medtem ko se je evropska zgodovina gradila na medsebojnih sporih različnih narodov, na pogajanjih, razdelitvi ozemelj, neupravičeno vsiljenih jezikov in dominantnih kulturah, današnje delovanje Unije pa je za prebivalce zapleteno in daleč od njih, pa zgodovina umetniškega ustvarjanja, vključuje celotno Evropo v nepretrganem procesu izmenjav, medsebojne obogatitve na vseh stopnjah ustvarjanja znotraj skupnega prostora, od skromnega vaškega kamnoseka do Leonarda da Vincija, Picassa in Ingmarja Bergmana. Ravno zato je Rim pridobil z barbari in bil sposoben preporoditi umetnostno dediščino grške civilizacije; v času Ummayadske dinastije v Španiji se kaže čudovito sožitje med arabsko in evropsko kulturo, še posebej na področju arhitekture. Kljub jezikovnim in nacionalnim napetostim se pred 1. sv. vojno pojavi Art Nouveau (poznan v različnih deželah kot Jugendstil, Style Liberty, Modern style ali Modernismo), ki združi evropsko skupnost umetnosti.

Če bi vpeljali pouk umetnostne zgodovine v šole vseh dežel Unije, bi omogočili vsem njenim prebivalcem, da spoštujejo in cenijo duh umetniške skupnosti, ki je združeval Evropo več kot tri tisoč let.

Študij umetniških del, v vsej njihovi zgodovinski razsežnosti, pa naj gre za mošeje v Cordobi ali za fotografije vodnih stolpov obek Betcherjev, je sočasno uvod v študije religije, intelektualnih gibanj in civilizacij, ki so oblikovale zgodovino celine. Umetniške prakse so utrjevale pozicijo, ki si jo Evropa lasti znotraj globalne civilizacije današnjega dne, v času, ko se umetniške oblike ne prestopajo.

Jezik podob, ki je dandanes pričujoč povsod, v vseh oblikah izražanja, je skupen vsem državljanom Unije. Za mladega Evropejca (27 držav Unije) bi program vsaj ene ure umetnostne zgodovine na teden predstavljal dragocen trenutek, da se sreča z umetniškim bogastvom svojega mesta, dežele in Evrope kot celote; veljalo bi spodbujati potovanja po Evropi in spodbuditi upoštevanje in spoštovanje kulturne integracije Evrope v okviru lastne zgodovine.

Poučevanje umetnostne zgodovine bi odprlo širine od industrijske dediščine do tradicionalne umetnosti, od arheoloških ostankov do najsodobnejšega ustvarjanja vsem populacijam, ki predstavljajo Evropo današnjega časa, kar pomeni tudi umestitev umetniških stvaritev (del) evropske civilizacije v kontekst svetovnih kultur. Pomeni odprtost v prihodnost, v kateri živimo z umetnostjo.

Poučevanje umetnostne zgodovine na vseh šolskih stopnjah v vseh evropskih deželah je nujnost, ki jo mora Unija podpreti, predvsem v interesu Evrope, generacij, ki prihajajo, in zavedanja lastne prihodnosti.